

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 163/2018-6

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. marca 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], podanú advokátom JUDr. Michalom Brožom, A. Bernoláka 6, Ružomberok, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 4 a čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Ružomberok v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 22/2017 a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tpo 77/2017 z 19. decembra 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako návrh podaný neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. januára 2018 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základných práv, a to práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 3 dohovoru postupom Okresného súdu Ružomberok (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 22/2017 a postupom a uznesením Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 1 Tpo 77/2017 z 19. decembra 2017.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že uznesením okresného súdu sp. zn. 0 Tp 22/2017 z 27. novembra 2017 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ v zákonnej lehote sťažnosť. Dňa 29. novembra 2017 okresný súd za obhajcu sťažovateľovi ako obvinenému v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 0 Tp 22/2017 ustanovil JUDr. Michala Broža.

Uznesením krajského súdu sp. zn. 1 Tpo 77/2017 z 19. decembra 2017 bola sťažnosť sťažovateľa ako obvineného v trestnom konaní zamietnutá.

3. Ústavná sťažnosť bola podaná JUDr. Michalom Brožom bez pripojeného splnomocnenia na zastupovanie pred ústavným súdom. V sťažnosti JUDr. Michal Brož okrem iného uviedol:

«Plniac vôľu klienta touto ústavnou sťažnosťou podanou v súlade s čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj len ako „ústava“) namietam porušenie základných práv obvineného a to práva na osobnú slobodu zaručeného podľa...

... Som toho názoru, že Krajský súd v Žiline v rámci svojho rozhodovania o sťažnosti obvineného proti rozhodnutiu o väzbe klienta nesprávnym spôsobom vyhodnotil fakt, že konaním orgánov činných v trestnom konaní, ktoré klientovi neumožnili zúčastniť sa výsluchu svedka-poškodeného uskutočneného dňa 24.11.2017 a ani mu neumožnili klásť svedkyňi-poškodenej otázky za stavu, kedy sa klient obhajoval sám, pričom o možnosť byť pri svojom výsluchu svedkyne-poškodenej výslovne požiadal pri svojom výsluchu dňa 24.11.2017 došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu a nie len k obmedzeniu práva obvineného na obhajobu tak, ako to konštatuje Krajský súd v Žiline.»

4. V petite ústavnej sťažnosti je navrhnuté, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Ružomberok porušené boli.

2. Základné práva [REDAKOVANÉ] na osobnú slobodu zaručené v čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo na slobodu a bezpečnosť zaručené v čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Tpo/77/2017 a uznesením Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tpo/77/2017 zo dňa 19.12.2017 porušené boli.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 1 Tpo/77/2017 zo dňa 19.12.2017 zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.“

II.

5.1 Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

5.2 Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

5.3 Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

6. Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca. Podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania musí sťažovateľ pripojiť splnomocnenie na zastupovanie navrhovateľa advokátom, ak tento zákon neustanovuje inak. V splnomocnení sa musí uviesť, že sa udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

7. Ústavný súd po preskúmaní sťažnosti sťažovateľa konštatuje, že k sťažnosti nebolo predložené splnomocnenie na zastupovanie advokátom. Ide teda o nesplnenie podmienky povinného právneho zastúpenia. Požiadavka povinného (núteného) zastúpenia sťažovateľa advokátom podľa § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde znamená, že sťažovateľ musí byť pred ústavným súdom zastúpený advokátom a zároveň podanie, ktoré predkladá ústavnému súdu, musí byť týmto kvalifikovaným právnym zástupcom napísané, aby sa ním vôbec mohol ústavný súd začať zaoberať.

8. V súvislosti s uvedenými nedostatkami ústavný súd pripomína, že tieto nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, I. ÚS 368/2010, II. ÚS 310/2015, II. ÚS 384/2016).

9. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje, že sťažovateľ sa už v minulosti obrátil na ústavný súd dvoma podaniami a zo spôsobu ich vybavenia ústavným súdom (opakovaným odložením vecí podľa § 23a zákona o ústavnom súde) musel byť v plnom rozsahu uzrozumený so základnými zákonnými požiadavkami na náležitosti návrhu podávaného ústavnému súdu. V prípade sťažovateľa ako fyzickej osoby podávajúcej návrh bez zastúpenia preto nie je možné ustáliť také osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali poskytovanie osobitného usmernenia a výzvy zo strany ústavného súdu vo vzťahu k odstráneniu absentujúcich zákonných náležitostí sťažovateľom podaného návrhu.

10. Ústavný súd s poukazom na uvedené konštatuje, že sťažnosť vykazuje také nedostatky náležitostí predpísaných zákonom, ktoré zakladajú dôvod na jej odmietnutie už len z tohto dôvodu, a preto sťažnosť v tejto časti odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

11. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Podľa § 49 zákona o ústavnom súde sťažnosť ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy môže podať len fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že namietaným právoplatným rozhodnutím orgánu verejnej moci, jeho opatrením alebo iným zásahom boli porušené jej základné práva a slobody. Sťažnosť však nemôže podať fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie základných práv a slobôd iných osôb (I. ÚS 56/98, II. ÚS 245/2011).

12. Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že sťažovateľ musí namietať porušenie svojich základných práv v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom (resp. iným orgánom verejnej moci) len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (II. ÚS 3/05, II. ÚS 314/2012).

13. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v predmetnom konaní podmienky citovaného ustanovenia naplnené neboli, pretože sťažnosť bola podaná osobou, ktorá

v napadnutých konaniach pred okresným súdom a krajským súdom nevystupovala ako účastník konania, ale iba ako právny zástupca účastníka konania.

14. Pretože sťažnosť bola ústavnému súdu podaná osobou, ktorá nie je aktívne vecne legitimovaná na podanie sťažnosti, ústavný súd sťažnosť odmietol ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

15. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu, aby sa ústavný súd zaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. marca 2018